

פרשת נשא

הדלקת הנרות מוצאי שבת לשיטת ר"ת
8:57 8:25 7:14

שקיעה	סוק"ש ותפילה
7:46 יום ג'	7:44 יום ו'
7:47 יום ד'	7:45 שבת
7:47 יום ה'	7:45 יום א'
7:47 יום ו'	7:46 יום ב'
	9:40 8:10
	10:16 9:05

גליון מס' 103
פרקי אבות: פרק ו'

ליבני עור

בס"ד | ערש"ק א' סיון תשע"א | בטאון לתורה, חסידות, חינוך והשקפה | יו"ל ע"י קהילות הקודש - אלעד

עיתים להאירה | אלומת אור לדברים בעיתם - חג השבועות

ההכנה הראויה לקבלת התורה

לכן היו"ט תלוי בגמר הספירה שהיא עיקר ההכנה לקבלת התורה ולא ביום מסוים, ולכן החג נקרא ע"ש סיום מצוות ספירה, וע"כ אין בו מצוות מעשיות אלא עבודת הלבבות ושמחת החג, כיון שבפעם הארות והשפעות נתינת התורה אין אנו פועלים כלל וזה עומד ומשפיע מאליו בכל עת, ואנו צריכים לפעול בעצמנו ובלבבנו, וזה תלוי בספירה ובטרת לבבו ובקבלתו על עצמו עול תורה בפנימיות.

אמנם, בוודאי מלבד עבודת המידות של האדם, עצם סגולת קיום מצוות הספירה, אפ"ל באופן פשוט, וקדושת היו"ט, מסייע ומכשיר אותנו לידי כך, וע"כ כתבו הספה"ק שכל אחד אומר זמן מתן תורתנו, כיון שכל אחד זוכה לחלקו בתורה ע"י עצם קיום המצוה.

ועיקר העבודה חזין מעבודת הספירה, שהיא בטרת המידות ונטיית ליבו שלא ימשכו אחר תכונת נפשו המעכרים את החומר שבגופו, וכמו שאומרים כל יום בתפילת יהי רצון לאחר הספירה, וכן שיהיה לו "לב טוב" - העולה מ"ט. ועד כמה שזוכה לטהר מידותיו וליבו - זוכה להארות קדושת התורה. וע"כ באמת גם ברגע אחד יתכן להכין עצמו להיות ראוי להארתה ע"י שמבטל עצמו לרצונו ית' ומטהר את ליבו מנטיית המידות עד מקום שידו מגעת. וכתבו הספה"ק שכתוב "תספרו חמישים יום", שגם ביום חמישים ממש יכול להכין עצמו.

הקב"ה יעזור שזוכה לחלקו בתורתו, ולקבל את כל השפעות החג הנלוות אליו, וכמו שאמרו צדיקים שבמעמד הר סיני נתפאו כל החולים והושפעו בשפע עצום בגשמיות וברוחניות, וכמו כן בכל שנה אפשר לזכות לכל השפעות הללו.

שע"י ממשיכים ההשפעות ובו מתקבצות האורות וכמ"ש בספה"ק, אמנם בשבועות אין שום מצוה מיוחדת.

והנה כבר האריכו הקדמונים למה לשבועות אין יום קבוע בחודש אלא זמנו נקבע לאחר הספירה, וכמ"ש בגמ' עצרת פעמים ה' וכו', ובמג"א מקשה שהרי ע"פ הסוגיא במס' שבת משמע שמתן תורה היה ביום ג' ו"א לספירה וביום ז' סיון עיי"ש. ונקדים מ"ש בספר קדושת לוי שהטעם שנקרא היו"ט בשם "עצרת", כיון דהוי סיום המצוה של ספירה שקיימנו מ"ט ימים, ואנו שמחים בסיום המצוה. ולכא"ו הדברים צ"ב, שהרי כל עבודת הספירה היא בשביל שבועות ולא היו"ט בשביל הספירה.

ונלע"ד בעומק כוונתו, ע"פ מה שהקדימו רבותינו הק', שבאמת עצם נתינת התורה מהקב"ה לא פסקה לעולם, וכמ"ש חז"ל בכ"מ בכל יום יום בת קול יוצאת מהר חורב וכו', והיא נמצאת כל השנה ובכל רגע. ובפרט ע"פ הידוע מדברי הבעש"ט עה"פ לעולם ד' דברך ניצב בשמים, שדבר ד' אינו פוסק לעולם. ובפרט בימים אלו נמשכות האורות ואורות קדושת התורה לעולם ביתר שאת, אלא דזה אינו מתוך עבודתנו אלא הוא קיים מאליו. וכל עבודתנו בענין קבלת התורה הינה רק ההכנה וטהרת הלבבות שלנו להיות מסוגלים לקלוט אותם, וע"כ אומרים "זמן מתן תורתנו" ולא מתן תורה, שכל אחד זוכה לחלקו ע"פ הכנתו, והזמן המסוגל לכך ביותר הינו כעת לאחר גמר ספירת העומר שבה מתקנים את נפשתינו ורוחותינו מכל סיג ופגם, ובגמר קיום המצוה מתאספים כל התיקונים שנעשו.

ובזה יבוארו כל השאלות הנ"ל, שעיקר היו"ט קבעה התורה הק' בעת שבו מגיע ההכנות של האדם לקבלת התורה לשיאן,

הגאון רבי יוסף יצחק קופטוויל שליט"א

דומ"ץ דחסידי טשערנאביל בעירנו
ורב שכונת נועם אלימלך

אנו נמצאים כעת בעיצומם של הימים המכינים אותנו לקדושת היום הגדול והקדוש, בימים שכלל ישראל כיבסו וטיהרו את נפשם מכל שיירי שיריים של טומאות מצרים, בפרישות, בהגבלה, ובפרט בהכנת הלבבות, לקראת המעמד שבו נבחרנו לעם ד' - ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, והייתם לי סגולה מכל העמים, ולתכליתיה ומטרתה של הבריאה על כל אשר בה, משמי השמים וכל צבאם ועד הקטן שביצירה, שהרי הכל נברא רק כדי שיהי' עם ד' שיקבלו התורה ויקבלו עליהם עול מלכותו, ומששת ימי בראשית עמד העולם על תילו וציפה אליה, שתגאי התנה הקב"ה עם מעשה בראשית: אם יקבלו ישראל מוטב ואם ח"ו לאו אין סיבה להמשיך. וכתב בספר "מאור עיניים" דלכן הוי כמו ראש השנה שבו נברא העולם מחדש.

ידוע מכל הספה"ק, שבכל זמן שהיה מאורע הנוצר בתורה, כשמגיעים שוב לאותו הזמן מתעוררות כל האורות והשפעות שהתעוררו אז, וחוזרות וממשכות עלינו, ובפרט בשבועות מציונו מפורש במדרשים רבים שהארות קבלת התורה חוזרות על עצמן בכל שנה, ואיתא במס' שבת קכט שבערב שבועות לא יקוז דם כיון שזיקא (מלאך משחית ח"ו) יוצאת ומסתובבת בעולם שמה לא יקבלו ישראל התורה.

ועלינו להתבונן באיזה אופן זוכים להמשיך עלינו את הארות החג הקדוש הזה, שהרי בשאר היו"ט - מצוות החג הן הן הכלי

מגבית מתן תורה - ועד הרבנים

להצלת עשרות משפחות תושבי העיר

100% מהתרומות מחולקות בעידונו אלעד ע"י רבני העיר שליט"א

1-800-22-36-36

ועד הרבנים
לעניני צדקה בארה"ק

והאר עינינו - בתורתך

עיניו ומעין היטב באישונו, ולאחר סדרת בדיקות חורף הוא את דברו: "מחלת עיניים לא פשוטה היא זו!". "ומה ניתן לעשות?", מבקש ר' לייזר לדעת. "לא נוכל להימנע מניתוח הצלחת ראייתך", פוסק הרופא ומייד מוסיף: "באם לא ננתח את עיניך, ראייתך תלך ותחלש עד לכדי עיוורון מלא! אין לך אפילו אחוז אחד של סיכויים להמשיך לראות ללא הניתוח".

ר' לייזר מנסה לברר בעדינות את הסיכויים להצלחת הניתוח, והרופא משיבו הרופא בזחירות: "ראה, נסיון העבר הוכיח כי בניתוח שכזה קיימים שישים אחוזי הצלחה. אנו יודעים שנתונים אלו אינם מרגיעים, מאחר ומאחריו כל שישים אחוזי הצלחה מסתתרים באימה ארבעים אחוזי סיכון, ובמקרה דן הסיכון הוא לעיוורון מיידי, אך עדיין יש כאן אחוזי הצלחה ניכרים - לעומת מאת אחוזי עיוורון באם לא ננתח".

הברירה אין, ר' לייזר מכיב בפני הרופא את הסכמתו לביצוע הניתוח, אך מוסיף בקשה משלו: "וואיל הנר הרופא לעכב במעט את ביצוע הניתוח לעוד מספר חודשים". ישנם דברים שלא ניתן לסרב להם. כנראה שגם בקשה מסוג זה נכללת ביניהם.

אם נתבונן מעט במשאלה זו, ונדאי נבין כי מנסה הוא 'לסחוט' עוד ימים של ראייה, גם אם קלושה, אך עדיין ראייה היא זו, לעומת הסכנה הצפה למולו. אך האמת גבוהה ורמה בהרבה. ר' לייזר מבין שבאם נגזר עליו לפיטל בארבעים אחוזי העיוורון, אז איתנו הגדולה תתגלגל לפתחו: הוא לא יוכל עוד להגות בתורת ה' מתוך הכתב. משכך, הוגה הוא רעיון ומבקש זמן המתנה שבו יהיה סיפק בידו לשנן בע"פ מסכת או שתיים, ובכן יוכל ללמוד הלכה גם אם יתגבל הראיה מעיניו. ואכן מספר חודשים שוקד הוא על תלמודו ורוכש שליטה מלאה במסכתות ביצה וראש השנה, ורק אז יגיש בחדלו ורחימו לעבור את הניתוח.

ובאמת, אילין קיילף מוצאות את דרכן לרקיע, ומלך יושב על כסא רחמים ועומד ליימין הרופא ומעניק לו בחזרה את ראייתו לעוד עשרות בשנים, וכאשר נוכח ר' לייזר בהצלחת הניתוח - אין מאושר ממנו. עתה, בין שירות הוהדיה לה', מקבל הוא על עצמו החלטה איתנו: 'מהיום והלאה כל"ב לא אעלה עם ערש יצועי בלא שאסיים את מסכתות ביצה וראש השנה, יום יום תמידין כסדרן".

כך שב ר' אליעזר יוסף לעיר הקודש, מחבר את ספרו "אהבת השם", ומדי יום בימונו צועד מביתו אשר בבתי ווארשא ועד לחנותו שבשער יפו, צועד ולומד, צועד ומשקן, בהליכתו - מסכת אחת, ובחזירתו - את המסכת השניה. צועד ומספיק את אבני העיר הקדושה בלימוד של אהבה להש"ת.

ובערב ימיו, כאשר עיניו שוב כחות, והפעם מזוקן, מציע הוא בצוואתו האחרונה כי יציינו על קברו את לימודו זה, למען יאה זה לאות לכל העוברים שם, אולי והלואו יתעוררו מנך וידבקו באורחותיו.

תשובה להרה"ר רבי אביגדור טאבאק שליט"א מירושלים על המשפיע לדינו מעשה מופלא זה. כן נבגר את תודותינו לפני בעל המעשה ה"ה הגאון רבני זאב ברלין שליט"א ראש ישיבת "גאון יעקב" וחתן מו"ח הגרא"ל שטיינמן שליט"א, ולאחיו הרה"ר רבי מאיר ברלין שליט"א מירושלים, על אשר נהגו בנו עני טובה והקדישו מזמנם להשלמת היריעה

- אשר נוהגים להיכנס בשערי העיר העתיקה בעודם מועידים פעמיהם אל הישיבות הגדולות אשר בה, או אל עבר שרד בית מקדשנו ע"מ לשפוך שם שחי חינונים במקום ממנו לא אה שכנה - מוצאים להם את חנותו של ר' לייזר כמקום המתאים ביותר לנוח בו ולהנפש מטורח הדרך, ואף גם לשוח עמו בדברי תורה.

"נו, ר' לייזר, וואס האט איהר מחדש געווען היינט? - מה חידשת היום?". שאלה שכזו הינה דבר יום ביומו ומהווה כעין סימן כי עוד יהודי של צורה

הניח רגליו על מפתח החנות, וכאן, מגיעים פנינו תורה נפלאים. פעם זהו חידוש רעיוני היוצא בטוב טעם מפיו כהיר ההבנה, פעמים דווקא דיוק נפלא בדברי רש"י הוא זה המביא בעקבותיו לפסול ממולה.

והנה, כאחד הימים, חש ר' לייזר שלא כמתול שלשום. תעוקה בלתי ברורה מקיפה את ארובות עיניו. אט אט שם הוא אל ליבו כי כעין דוק של טשטוש פושט על עיניו וראייתו פוחתת והולכת. עבור ר' לייזר זהו אסון קשה ביותר. את פנימיותו אופפת תונה נוראה. אם לא יזכה לראות את ידידיו ויקיריו - יהא זה אסון. אך גזירה חמורה שבעתים תהיה עליו אי היכולת להעביר את מכתו העמקני על האותיות המחכימות של ספרי הקודש.

כאן פותח הוא במסכת התרצוציות בין רופאים ומומחים למיניהם, עד שמתברר לו כי ייאילץ לנדוד למדינת הים אל העיר ברלין שבגרמניה, שם יתקבל במעונו של רופא עיניים מומחה והוא אשר ימליץ לו על הטיפול הראוי. ר' אליעזר יוסף צורך מעט ממטלטלו ומפליג אל עבר היבשת האירופאית כאשר אינו פוסק פמיה מתפילה שיוזכה כי תחזינה עיניו בשבוב לציון, אל תוככי השערים המצוינים בהלכה, בגירסא ובשמעתתא.

בהגיעו לברלין בדוקד הרופא מכל עבריו, ממשש, מטפס תמיסות אל

כי ביום השלישי ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני (שמות יט, יא) מלמד שלא היה בהם שמוא, שנתרפאו כולם (רש"י)

מרומי הר המנוחות אשר בשערי ירושלים. הרגלים פוסעות בתוככי חלקת הרבנים, אין עין וכוונתי לא לב שיוכלו לדלג על ציונו הרם של קדוש ה' מכובד הרה"ק מהר"א מבעלזא ז"ע. פוסעים במעלה ההר, חולפים את מראשותיו של צדיק, והנה, בשורה השניה מן הגדר כמו ניטעות הרגלים בקרקע בלא יכולת להזיזן. מעל גבה של המצבה הסמוכה מרצדות להן מילים של הוד בלתי אופייניות בעליל.

פ"נ הרה"ג החסיד ר' אליעזר יוסף בהר"ר יצחק זצ"ל לדרברג הרבני תורה ברבים למד וחזר בע"פ יותר מארבעת אלפים פעם מסכתות ביצה ור"ה נלב"ע ביום ה' כ"ג סיון תשי"ד. ת' נ' צ' ב' ה' ובצוואתו כתב שאולי כדאי לחרות זאת על המצבה כדי שאולי גם הקורא יקבל עליו לעשות כנה

אכן, מילים פלאיות הן. אך מהו הסוד הטמון מאחוריהן? ובכן, מתברר כי סיפור של ממש מסתתר לו שם בהצבע. ממתין בדממה להפציע ולפלט דרכים אל ליבותינו.

משב רוח קריר חולף על ירושלים של מעלה, זו של לפני למעלה משני יובלות. שער יפו עומד לתפארה וקולט אל תוכו את כל דיירי השכונות החדשות שבבנו מוחץ לחומה, ממנו יפנו מי לעיסוקו ומי לתורתו. בין היתר משמש הוא אף כמבוא אל חנות הסמוכה לו, חנות מכשירי הכתיבה של אברהם המשי רבי אליעזר יוסף לדרברג, או כפי אשר מכונה בפי כל: 'ר' לייזר'.

תלמיד חכם ובר אורוין הוא ר' לייזר, זקני ירושלים זכרים אותו יושב ועמל בתורה עוד מאז היותו ילד צעיר, עת עלה מפולין לחונן את עפר ארץ הקודש. גם כיום אין ר' לייזר מנלה את זמנו לריק, הוא מוסר שיעורים בכל מקצועות התורה, החל ממשניות, עובר בשו"ע, ועד שיעורים קבועים בגמרא במסגרת חברת המשניות אשר ייסד, שיעורים אלו נאמרים על ידו תמידין כסדרן בבית הכנסת החסידי השוכן בשכונת מגוריו - בתי ווארשא. לימים, יספר לנוכדו כי זו לו הפעם השביעית בה מלמד הוא את הש"ס!

תמים הוא ר' אליעזר עם אלוקיו. לעמול בתורה? - זאת יעשה עד בלי גבול, אך בשום פנים ואופן לא יאיות לעשות את תורתו קרדום לחפור בה. זוהי אכן סיבת היותו בעל חנות המנהה מיגיע כפיו. אך כל לנו לתאר בעיני רוחנו את ר' לייזר דגן יושב לצד דלפק חנותו ושקוע בעסקי חנותו. דבר אחד בלבד עומד אל מול עיניו - תורה - - -

עד מהרה הופכת חנותו למעין מקום מפגש לגדולי ירושלים וחכמיה. אלו

בפי ישרים | בירורי הלכה

החיוב "המשותף". ומאידך י"ל להתקנה נתקנה שיהיו הוא והיא אחד נופא לענין ההדלקה. ונמצא שיש חשש שדין האברך הנ"ל כבחוור אכסנאי. **ועוד יש את של שוה"ר** שכתב חידוש בס"י רסג סעיף ט בסוגריים, שאין נפטר האורח ע"י הדלקת אשתו עליו אלא אם מדלקת מממונו, (ומפרשים העולם דס"ל כדעת הרמב"ן והר"ן וסייעתם בסוגיא בפסחים דף ז' דאכסנאי משתתף בפרוטה, כי צ"ל ההדלקה מממונו).

ד. כמה חילוקים בין אכסנאי שאין אשתו מוציאיתו. (להלכה ולא למעשה). **א. אם מוזמן להתארח,** "א" שכל שאינו אוכל משלו נפטר מחובת ההדלקה לגמרי דהוא כבני ביתו של בעה"ב הסמוכים על שולחנו, ו"א שצריך להשתתף בפרוטה או באיהה מאכל או סלט וכדו' לשם כך. **ב. אם אוכל בהכנסת אורחים,** ישיבה וכיו"ב, "א שגם בה הוא כבני בית ויוצא בנר שלהם (קצוה"ש). והאחרונים טוננים שלכ"ע חייבים האורחים להשתתף כיון שבעה"ב לא נמצא שם. (ועי' כה"ח תרעו סק"ג, ולפ"י יש לומר שנחשב שהשתתף בפרוטה כיון שבעה"ב מוכה לאורחים הנרות). **ג. אם אוכלים ביחד קבוצה וישלמו מראש על כל צרכי הסעודה,** לכ"ע מועיל הגר המשותף לכולם. ואפשר דאפי' במדליקין בבתיהם, כאן מקום האכילה הוא חדר מיוחד וחייבים בברכה. אבל על תוספת אורה לא יוכלו לברך. עי' מ"ב רסג סק"ל. **ד. אם שנים אוכלים בדירה וכו"א הביא חלק,** עי' ש"ע רסג ס"ח ומ"ב סק"ל. וצ"ע למעשה מהו הגדר כאן, אם עדיף שכ"א יברך לבד או שיתוף בפרוטה. וכמובן דעל הצד שנשותיהם מוציאיות אותם י"ח, לא ידליקו כ"א לבדו.

והנה המ"ב בס"י רסג סק"ל כתב, **שבעה"ב הנמצאים יחד יביריים ישתתפו ביחד בנר וידליק אחד ויכונו כולם לברכתו.** ויש בזה אריכות בפוסקי דורנו, ד"א דאין בזה חיוב לשמוע הברכה, או שעכ"פ אינו חיוב גמור, ו"א שהכלל הוא שכל שאין בעה"ב עיקרי וכולם שווים, כ"א חייב לשמוע הברכה (ע' שבה"ח ח"א גב).

ה. בשולי הדברים, הפוסקים דנו מה היתר הדליק נר ביו"ט במקום שהחשמל דולק, **הרי שרגא בטיהרא הוא,** והאריכו ליישב מנהג הנשים. ויש לברר מה המנהג באיש המדליק.

הרב משה וינברג שליט"א ביזהמ"ד סלונים

הדלקת נרות יו"ט במי שאינו בביתו

- א.** בגמ' שבת כג. איתא: א"ר זירא, מריש כי הוינא בי רב, משתתפנא בפריטי בהדי אושפיזא. בתר דנסיבי איתתא, אמיינא השתא וודאי לא צריכנא דקא מדליקי עלי בנו ביתאי. וכ"פ בשו"ע רסג ס"ז. **ומצוי מאד כהאי גוונא שנוסעים לאדמו"ר והב"ב נשארים בבית,** שא"צ להדליק נר יו"ט במקום שנמצא.
- ב. אמנם אם מתאכסן בחדר מיוחד -** שאין בעה"ב מחויב בהדלקה באותו חדר - יש חובת הדלקה למתאכסן שם. ופשטות הפוסקים דגם אם בשעת האכילה נפטר ע"י בעה"ב צריך לברך במקום השניה, וכ"מ בשוה"ר ס"ט וס"ו (ובשבה"ל ח"ג כד נראה דא"צ לברך).
- והנה מסתימת הפוסקים נראה שיש גם ביו"ט תקנת הדלקה שלא יכשל,** שוה הבסיס לדין נמצא במקום מיוחד. (ומאריך בזה בשפ"א שבת כד. אבל עי' חוט שני - יו"ט, דסובר דכל חובת הדלקה ביו"ט היא רק במקום עונג. ובשכ"כ פ"מ דהערה א' מביא מהגרש"א דביו"ט מספיק להדליק במקום אחד בדירה). ועי' בקצות השולחן להגרא"ח נאה ס' ע"ד (בה"ש סק"ב), דאם לא השוק ממש בחדר המיוחד אין תקנה להדליק שלא יכשל (וכ"מ בגמ"א סק"ט וסק"א). וגם לא תמיד המציאות היא שהחדר מיוחד רק לאכסנאי ולא לבעה"ב. ולפ"י יוצא שכיון שכיום בוד"כ מצוי אור (אפי' מבחוץ), אינו חייב בהדלקת נר, אם מדליקים עליו בביתו.
- ג. אם ב"ב נסעו להוריהם וכיו"ב -** יש שטענו שאין פוטרת את בעלה, והטעם, דהבנת הדבר שאשתו פוטרתו היא שחז"ל תיקנו את ההדלקה כנר איש וביתו, נר א' לכל בית, וי"ל דכשאין אף א' בבית בטל

חביב עליך כשלך" (אבות פ"ב משנה טו)

האמר שני

מכיון שהתברר לשומר פתח בית המדרש שהתלמיד הנוקש בדלתי ביהמ"ד - לא זו בלבד שרחוק כרחוק מזרח ממערב מהלבנת פני חבירו, ולא זו בלבד שניקה את עצמו מאונאת דברים, בין בדרך קבע בין בדרך עראי, אלא אף זה שנוהג כבוד לחבירו - אם כן ראוי הוא להיכנס לשמוע את קול ה' בכה, קול ה' בהדר, קול ה' חוצב להבות אש, היוצא מפי התנא הקדוש רבי אליעזר הגדול: "היי חביב חברך חביב עליך כשלך".

תלמיד חדש זה שנסכם לבית המדרש, ידוע

היה בהפלגת המידה הקדושה של זהירות בכבוד חבירו, הוא היה דוגמא חיה למה שכתב הרמב"ן הק' באגירתו: "וכל אדם יהיה גדול ממך בעיניך, אם עשיר ואם חכם עליך לכבוד, ואם רש הוא ואתה עשיר ממנו או שאתה חכם ממנו, חשוב בליבך כי אתה חייב ממנו והוא זכאי ממך, שאם הוא חוטא הוא שוגג ואתה מזיד". נוהג הוא כבוד גם באותם אנשים 'נמך' שאין להם שום מעמד בין חבריהם, לא מבחינת תפקיד, לא מחמת עשירות, לא מחמת חכמה, ולא מחמת מידות טובות, אנשים 'אפורים' (בלע"ז) שאין שום גוון שיבליט אותם. אעפ"כ תלמיד זה נוהג בכבודם בין בבחינת 'סור מרע' - שלא יגרם להם שום צער מחמתו, ובין בבחינת 'עשה טוב' - להסביר להם פנים ולהעניק להם הרגשה טובה, הרגשה שמכובדים וחשובים הם. וא"כ מה נחדתש לו עתה בדרשת התנא הקדוש?

העולם הזה הינו תרוכבת של הנאות ועינינו מצד אחד, עם צער

וייסורים מצד אחר. מגוון ההנאות הקיימות בעולם הזה המה בלי מספר, כמו שבצד האחר מגוון הצער והייסורים המה רחמנא ליצלן מבלי מספר.

ובכן גילה רבי אליעזר הנאה חדשה בעולם, הנאה אשר ממנה יפיק

האדם שמחה וטוב לבב וקורת רוח מרובה. ומיה הנאה הזו? - "כבוד חבירו". בכבוד חבירו יהיה לו חביבות, הרגשה של הנאה ותענוג.

אמנם לכשנעמיק בדבר, טבע האדם - כשהוא 'נותן', מתענג הוא

על ניתנו לו זולת, אם בעל נפש הוא. וכאשר יחלוק כבוד לחבירו ויהנה מכך, הרי זו מדינה למעלה מסתם הנהגת כבוד מחבירו, שהייש לו חביבות והנאה ועונג בדבר. אמנם אין זה מחמת ש"כבוד חבירו חביב עליו", אלא שהנאה היא לו להיות 'נותן', הנאה היא לו שחבירו הוא 'מקבל' ממנו.

אך רבי אליעזר הגדול התכוון שיגיע למדינה שצמצם היות חבירו

מכובד, ממלאה אותו בחביבות ובהנאה. גם כשרואה שראובן מכבד את שמעון, שהציבור מכבד את שמעון, אפילו אין הוא עצמו בין המעניקים את הכבוד, עם כל זאת אופפת אותו הנאה ותענוג. עצם היות שמעון מכובד, הוא זה שגורם לו חביבות, הנאה ועונג. ובכן, הרי שצריך להתרומם יותר מטפח מעל גבי הקרקע, ולהתרומם מעין רעה, מקנאה, ולהעטף במידות הקדושות של עין טובה, כדי שתהיה לו נגיעה במידה הקדושה הזאת לחבב את הכבוד שיש לשמעון בבי מדרשא, לחבב את היות חבירו מכובד.

וכי מילתא זוטרא היא להגיע לכך? והרי צריך עבודה רבה לשרש

גילה רבי אליעזר הנאה חדשה בעולם, הנאה אשר ממנה יפיק האדם שמחה וטוב לבב וקורת רוח מרובה. ומיה הנאה הזו? - "כבוד חבירו".

את המידות הרעות של קנאה, של עין רעה, לעמול בקניית האבת ישראל, בקניית עין טובה, אשר על ידי כך יוכל להתעלות מהנהגת כבוד לחבירו, ולהוסיף עוד מעלה נחמדה בנפשו: חביבות נפשו לכבוד חבירו וחבירו. והנה אחרי שהתלמיד יעז ומצא כדי מידתו, וחביב בעיניו כבוד כל אחד ואחד מבית המדרש, ונפלת עליו הרגשה לשמוע את גודל התביעה שתובע רבי אליעזר הגדול מתלמידיו, ואלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו. והיינו: "כשלך"!

הנה מתהלך רבי ראובן בבי מדרשא ואנפאה נהירין ונעימת חן

משתפכת מעל פניו, ומקריין אור על סביבותיו. מאי כולי האי? - זכה לכבוד נפלא! הרבי שיבב אותו בפני קהל ועדה על מעשהו הכביר שזכה לעשות, ואחריו חחרו-החזיקו החסידים, ורבי ראובן - איש

הכנה למתן תורה

עקב חג השבועות הבע"ז יתקיים השיעור הקבוע בספה"ק

"ליקוטי מוהר"ן"

מאת הרה"ח ר' אברהם יצחק כרמל שליט"א

ביום ראשון הקרוב פר' בהעלותך

בביהמ"ד קהל חסידים רח' רבי פנחס בן יאיר 27

בשעה 9:30 בערב בדיוק

ולאחר חג השבועות ימשיך כרגיל מדי שבוע

ביום שלישי בשעה 9:30 בערב

ברכה, המארגנים

ובכן אולי בקצוות האופק הרגשי והשכלי מתנוצץ ניצוץ כל שהוא

ממדינה עלינה זו של "כבוד חברך חביב עליך כשלך", אבל הדרך להגיע לנקודת אור זו, ארוכה כמספר ימיו ושנותיו של האדם, אשר אם אלף שנים יחיה - גם יצטרך לצעוד עקב בצד אגודל להגיע למחוז חפצו. אמנם הבא להיטהר מסייעין אותו, וזוכה ע"י סייעתא דשמיא לעלות בשליבות מעלות הסולם הניצב ארצה וראשו מגיע השמימה, לחבב את כבוד חבירו, לשמוח בכבוד חבירו, להתענג בכבוד חבירו, ואף אנו שעדיין לא פתח לנו שומר בית המדרש את הפתח להיכנס, רק נציץ מחלוותו בית המדרש, מהעולם האפל שאנו מצויים בו אל עולם הטוהר של הוויכוחים למיהו חסידא, לקיים מילי ד"אבות" ולהתאוות לזכות באפס קצקה של המידה הקדושה הזו, ואז בסייעתא דשמיא, כשנוכח לחבב את כבוד חבירו, נתדמה למלאכי השרת למלאכי עליון הנותנים באהבה רשות זה לזה, ובזאת פתחנו פתח כחודו של מחט לקראת חג השבועות - זמן מתן תורתנו הק', אכ"ר.

ליבאי באורייתא | נושא בדף היומי

תפילת "ריבונו של עולם" שאחר הספירה המשך בענין "ספירת העומר"

אמירת "ריבונו של עולם" - הנה כל בעיניה של תפילה זו הוא ע"פ סוד (וכפי שיבאר עוד להלן), ואינה נזכרת בפוסקים, זולת בשו"ע הרב (תפס יא) מזכיר אך בסוגריים דיש נוהגין לומר תפילה זו. וראה בחק יעקב (שם ס"ק יא) שכותב נגד תפילה הנאמרת עם הספירה, שעניינה ע"פ סוד ומוזכר בה כוונת הספירות, ויתכן שכוונתו על תפילה זו.

"כבוד אלוקים הסתר דבר" - ואלו דבריו: "וחדשים מקרוב באו, והדפיסו נוסח הספירה ע"פ הסוד וכוונת הספירות וכו', ונתפשט דבר זה בעיני המון כאלו כל הרוצה ליטול את השם יבוא ויטול, ובאמת לא נאה לכסיל כבוד, כי כבוד אלוקים הסתר דבר". ומביא דברים חריפים מאת המהרש"ל בתשובותיו (סי' צח) בענין הזה, ועו"ש.

"עכשיו כבר רגילים לאמרו" - וראה עוד ביהרר השולחן (שם ס"ו) שפ': "ויש מוסיפים עוד תחינה ארוכה, ומרבים בעניינים המוסתריים, ורבים וגדולים התרעמו על זה מפני שהם דברים העומדים ברמו של עולם, ואין הפירסום ראוי לזה". אך מסיים את דבריו, בזה"ל: "אבל עכשיו כבר רגילים לאמרו בהמון ובהתפעלות הנפש". ומדבריו משמע, שמדבר על הרבה יותר, מאמירת "רבש"ע" שאנו אומרים, וכדכ': "מורבים בעניינים המוסתריים", אך בכלל מאתים מנה, וגם תפילה זו בכלל.

"שיתפלל תפילה זו בכוונה עצומה" - והבט נא ביסוד ושורש העבודה (שער ט פ"ח) משי"כ על תפילה זו, ה"ל: "לפי שמצות ספירת העומר הוא תיקון גדול ונפלא לטהר את נפשו שנפגמה בעונות ר"ל, לכן תיקנו לומר אחר הספירה תפילה, רבש"ע וכו', וראוי לאדם שיתפלל תפילה זו בכוונה עצומה ובשברון לב מאוד, ואם יכול להוריד דמעות, מה טוב, כי הוא זה כל האדם, לתקן נפשו בעודו בחיים".

דברי בעל "שבת הלוי" - וכשהייתה הזדמנות לפני (לפני כמה שבעות), שאלתי את קכ"ז בעל שבת הלוי שליט"א האם אומר הוא תפילה זו, ואמר לי שרק לפעמים אומר הוא זאת, כדי לא להיות גונב דעת הבריות, אך בדרך כלל דרכו לומר רק "ובכן יה"ו וכו' יתקן מה שפגמתי וכו' בקדושה של מעלה", ולא את כל תפילה זו לפי שהיא ע"פ קבלה ואינה לתמוך העם.

אך הוסיף ואמר, שבזמננו אנו טוב שאומרים אותו המון העם, לפי שעי"ז מתעורר ומתחמם הלב לגדולת וקדושת המצווה, והחיצוניות משפיעה על הפנימיות, ואיזה פנים היה לספירת העומר אם היינו אומרים רק את הברכה והספירה ותו לא מידי, הלא לא היה נחשב אלא חוסף בעלמא וחס ושלום, עכ"ד. (ודברים אלו יסוד חשוב הוא, וממנו נלמד לשאר הרבה מנהגים ועניינים שעושים בזמננו אנו, שטוב הוא הדבר ואין למונעם, אף שלא היה המנהג כן בדורות קדומים, לפי שהם מעוררים ומחממים את הלב לעבודתו יתברך).

"כדי לטהרו מקליפותינו ומטומאותינו" - בתפילה זו מבואר טעמה של מצות ספירת העומר, שהיא "כדי לטהרו מקליפותינו ומטומאותינו", והנה כמה טעמים נאמרו במצווה זו ע"פ גולה ופושט, אך טעם זה איננו אלא פנימיות המצווה וסודה. ומקור

טעם זה, הוא בזה"ל (פר' אמור צ"ו), וכך איתא (שם) בתרום ללשון הקדוש): בוא ראה, ישראל כשהיו במצרים, היו ברשות אחר, והיו אחוים בטומאה וכו', כיון שבאו בחלק הקדוש, נפסקה הטומאה מהם, ואמר קב"ה מכאן והלאה חשבון לטהרה, וספרתם לכם, לכם דווקא, כמו שכתוב וספרה לה וכו', אף כאן לכם לעצמכם. ולמה, כדי להיטהר במים עליונים קדושים, ואחר כך יבואו ויתחברו במלך ויקבלו תורתו, ע"כ.

"כמו שכתבת בתורתך וספרתם לכם וגו'" - יש לתמוה על מה שאומרים: "אתה ציווינו וכו' כדי לטהרו וכו' כמו שכתבת וכו", דהיכן כתוב בתורה דהספירה היא כדי לטהרו, ובפשוט צריך לומר ד"כמו שכתבת" לא קאי על "כדי לטהרו" אלא על עצם הספירה. אך נראה לפי מה שנתבאר, שתפילה זו בנויה היא על דברי הזוהר הקדוש הנ"ל, שאיתא שם שמטרת הספירה היא כדי לטהרו, ובזוהר הקדוש הנ"ל למדנו דזוהר כוונת הפסוק "וספרתם לכם", באור החיים הקדוש (פרשת אמור על הפסוק וספרתם לכם) שכתב: "ואמרו לכם וכו', פירוש סיבת ספירה זו היא לסיבתכם להתרכם", והדברים הלא המה כבר נתפרשו בזוהר הקדוש כנ"ל. אם כן, לפי זה מובן שפיר מה שאומרים "כמו שכתבת בתורתך וספרתם לכם וגו'", דאכן בתורה עצמה כתוב שהספירה היא לכם לטהר אתכם.

ושבו ראיתי, בליקוטי מהרי"ח שכתב: "אתה ציווינו וכו', לכאורה לא מצוי שום רמז בהציווי שהוא כדי לטהרו מקליפותינו, ועיין בספר תורת חיים מהרי"ק רבי חיים מקאסוב (פרשת אמור), דלתיב וספרתם לכם, הוא ר"ת כדי לטהרו מקליפותינו". אך פירוש זה איננו אלא על דרך רמז, ולמה שכתבנו מובן הענין על דרך הפשט.

